

M. Assumpció Vilà i Planas

RESOLUCIÓ DE LA SÍNDICA DE GREUGES REFERENT A LA QUEIXA (EXP. 20Q001729) RELATIVA A LA DISCONFORMITAT PER LA MANCA DE CONVOCATÒRIA DE SUBVENCIÓ DE L'IMPOST DE BÉNS IMMOBLES PER A PERSONES VÍDUES

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 3 de desembre de 2020, una ciutadana va presentar una queixa en aquesta Sindicatura, en què exposava la seva disconformitat per la manca de convocatòria de la subvenció de l'impost de béns immobles (IBI) per a persones vídues amb pocs recursos econòmics, així com per la forma i el moment en què se li va comunicar aquesta decisió.

Manifestava que feia mesos que sol·licitava informació al telèfon 010 per obtenir informació sobre la convocatòria, ja que a la pàgina web municipal s'indicava que estava pendent. Fins al dia 2 de desembre no se la va informar, a través del canal del 010, que, en data 25 de novembre, l'Ajuntament havia comunicat que aquest any 2020 no es convocaria l'ajut. Tot i això, la informació no s'havia publicat ni se'n coneixen els motius.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient estudiant els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els principis de bona Administració per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

D'acord amb el principi d'economia administrativa, no s'ha efectuat petició d'informe a l'alcaldia, ja que, arran d'un estudi similar, es disposa de suficient informació per poder emetre un pronunciament.

CONSIDERACIONS

L'objecte d'aquestes queixes era la disconformitat per la manca de convocatòria de la subvenció dirigida a les persones vídues amb pocs recursos econòmics, amb la finalitat de reduir o compensar la despesa derivada de l'IBI.

Arran de diverses queixes formulades per famílies monoparentals afectades per la mateixa causa: la manca de convocatòria de la subvenció de l'IBI per a aquell col·lectiu, la síndica va sol·licitar informació a l'Ajuntament, i aquest va justificar aquella mesura en la situació d'excepcionalitat conseqüència de la crisi sanitària de la COVID-19, i que ha deixat en una situació de vulnerabilitat moltes persones que el consistori ha hagut d'atendre, destinant més recursos socials dels que estaven previstos per tal de pal·liar la situació de vulnerabilitat de les persones i famílies amb rendes més baixes.

L'Ajuntament es va referir a les actuacions de l'Institut Municipal de Serveis Socials: distribució de 30.000 targetes moneder Barcelona Solidària per atendre necessitats bàsiques i d'allotjament i habitatge; i 28.360 ajudes econòmiques extraordinàries d'emergència per cobrir necessitats bàsiques, per valor de 13,01 milions d'euros, matisant que es tractava del doble de l'any anterior.

A continuació explicaven que l'estat d'alarma havia suspès la tramitació de qualsevol convocatòria i que, en acabar l'estat d'alarma, es va prioritzar atendre les necessitats socials més urgents, a través de la xarxa de centres de serveis socials i de la posada en marxa de la nova prestació econòmica. Indiquen que, per aquesta raó, l'any 2020 no es va fer la convocatòria d'ajuts per al pagament de l'IBI i que s'havia substituït, atesa la situació de la pandèmia, per altres criteris més generals d'ajuts a persones vulnerables.

Finalment, informaven que s'està treballant ja per poder fer la convocatòria per a l'any 2021, en funció de les disponibilitats pressupostàries i de l'evolució de la pandèmia.

En l'àmbit local, la concessió de subvencions públiques ha de ser conforme al que disposen els articles 23 i següents del Decret de 17 de juny de 1955, pel qual s'aprova el Reglament de serveis de les corporacions locals (RSCL). En un sentit més ampli, el RSCL considera subvenció qualsevol auxili directe o indirecte, valorable econòmicament, a expenses de les entitats locals, que atorguin les corporacions i, entre ells, les beques, primes, permisos i altres despeses d'ajuda personal.

En el context de crisi sanitària, econòmica i social provocada per les conseqüències de la COVID-19, l'Ajuntament ha pres la determinació de no convocar aquest ajut per a l'any 2020, d'acord amb l'article 26 del RSCL, que recull la **naturalesa discrecional de les subvencions**, quan es refereix al caràcter voluntari i eventual d'aquests ajuts, i quan disposa que la corporació podrà revocar-les o reduir-les en qualsevol moment, a excepció que existeixi clàusula en contrari. Aquesta norma també es refereix al fet que aquests ajuts no es podran invocar com a precedent.

Aquests mateixos aspectes es recullen en l'apartat tercer de les bases reguladores de la subvenció de l'IBI per a les persones vídues majors de 65 anys, publicades en el *Butlletí Oficial de la Província de Barcelona* (BOPB) de 2 de juliol de 2012.

Així doncs, tenint en consideració el règim jurídic de les subvencions, la decisió municipal de revocació és legítima i, per tant, **no s'observa indicis d'irregularitat pel que fa a l'exercici de les facultats municipals de revocar l'ajut a les persones vídues amb pocs recursos** per fer front al pagament de l'IBI.

Ara bé, la síndica creu necessari fer **algunes reflexions respecte de la decisió municipal**.

Les bases reguladores de la subvenció objecte d'aquesta queixa justificaven la seva finalitat en la contribució al sosteniment d'un col·lectiu de persones, respecte de les quals **concorren circumstàncies que les fan particularment vulnerables al risc de pobresa i exclusió social**. Per tant, amb aquesta mesura municipal s'estava donant suport a persones que mereixen una especial protecció en consideració al seu nivell de renda i a la seva especial vulnerabilitat derivada de l'edat.

Per això la síndica valorava molt positivament l'aplicació de mesures municipals de suport a aquest col·lectiu, que han de tenir per objecte millorar les seves condicions de vida en incidir en la seva càrrega tributària.

M. Assumpció Vilà i Planas

No podem deixar de banda que, segons dades de l'Agència de Salut Pública de Barcelona, l'any 2019 a la ciutat hi havia unes 90.000 persones més grans de 64 anys que vivien soles a casa seva, i aquesta situació afectava majoritàriament les dones i augmentava progressivament amb l'edat. Entre aquestes persones, el 70,2 % arriben a final de mes amb algun grau de dificultat. Una part important són les persones vídues. Per això, entén la síndica que cal continuar implementant polítiques de protecció per evitar abocar aquest col·lectiu a una situació de major vulnerabilitat, risc aquest reconegut en les bases de l'ajut i que les podria dur a una situació en què requereixin recursos socials, fet que hauria de ser la darrera opció, a parer de la síndica.

Els representants municipals indiquen que s'està treballant per poder fer efectiva la convocatòria de la subvenció per a aquest any 2021, que dependrà de les disponibilitats pressupostàries i de l'evolució de la pandèmia.

La síndica considera que, atès el context econòmic i social actual, caldria prioritzar el manteniment de la subvenció a les persones vídues amb una situació econòmica de precarietat, ja que una actuació contrària suposaria un pas enrere en les polítiques socials dissenyades precisament a fi de protegir a aquestes persones.

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta Municipal de Barcelona i el Reglament que regula aquesta institució, aquesta Sindicatura té com a missió valorar si s'ha produït un greuge i, considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, no s'aprecien indicis d'irregularitat administrativa en la decisió de **l'Àrea de Drets Socials, Justícia Global, Feminismes i LGTBI** de revocar la subvenció de l'IBI a les persones vídues amb pocs recursos econòmics, tot i que, en el pla de la implementació de polítiques socials dirigides a protegir a aquest col·lectiu, no es considera una decisió encertada.

En conseqüència, emeto la següent decisió:

- **Recomanar** a l'Àrea de Drets Socials, Justícia Global, Feminismes i LGTBI que, en el marc de les mesures de foment previstes pel consistori per a l'any 2021, es prioritzi la subvenció a les persones vídues amb pocs recursos econòmics, perquè puguin assumir el pagament de l'IBI.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i del seu contingut s'informarà la persona interessada.

Maria Assumpció
Vilà Planas - DNI

2021.02.22
12:08:12 +01'00'

Barcelona, 22 de febrer de 2021